

۴۸

«سلام» ویژه «زیارت» ضمیمه روزنامه قدس

چهارشنبه ۵ آبان ۱۳۹۵ - ۲۴ محرم ۱۴۳۸

۲۶ اکتبر ۲۰۱۶ - شماره ۴۸

مرحوم آصف ملکش را برای اسکان زائران فقیر وقف کرده است

موقوفه‌ای برای محرومان

۳

پای صحبت مدیر نذورات کل آستان قدس رضوی

نذر رضا علیه السلام

۴

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات در گفت و گو با قدس تشریح کرد

همه چیز درباره موكب‌های ایرانی

۷

توزیع دعوتنامه‌های نخستین یادواره شهدای آستان قدس رضوی

توسط مدیران ارشد این آستان

شما دعوتید به محفل شهیدان

۸

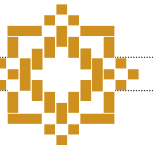
شهادت می‌دهم تو از ستون‌های دینی

أَشْهَدُ أَنْكَ كُنْتَ نُورًا فِي الْأَضْلَابِ
الشَّامِخَةِ وَالْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ لَمْ تَنْجَسْكَ
الْجَاهِلِيَّةُ بِأَنْجَاسِهَا وَ لَمْ تَلْبَسْكَ مِنْ
مُدْلَهَمَاتِ ثِيَابِهَا وَ أَشْهَدُ أَنْكَ مِنْ دَعَائِمِ
الدِّينِ وَ أَرْكَانِ الْمُؤْمِنِينَ وَ أَشْهَدُ أَنْكَ
الْإِمَامُ الْبَرُّ التَّقِيُّ الرَّضِيُّ الرَّكِيُّ الْهَادِي
الْمَهْدِيُّ وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْأُمَّةَ مِنْ وُلْدِكَ
كَلِمَةُ التَّقْوَى وَ أَعْلَامُ الْهُدَى وَ الْعُرْوَةُ
الْوُثْقَى وَ الْحِجَّةُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا

شهادت می‌دهم که تو نوری بودی در
صلب‌های شامخ و رحم‌های پاکیزه،
جاهلیت با ناپاکی هایش، آلوده ات نکرد
و به تو نپوشاند از جامه‌های تیره و تارش
و شهادت می‌دهم که تو از ستون‌های
دین و پایه‌های مردم با ایمانی و شهادت
می‌دهم که تویی پیشوای نیکوکار با
تقوای پسندیده پاکیزه هدایتگر و ره یافته
و شهادت می‌دهم که امامان از فرزندان
ریشه تقوا و نشانه‌های هدایت و دستاویز
محکم و حجت بر اهل دنیا هستند.

فرای از زیارت وارث

اول دفتر

در کوی رضا و نارضایی؟

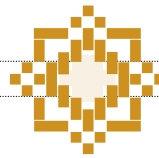
زهره کهنل

تا دل‌مان می‌گیرد، تا دیوار غم بر سرمان خراب می‌شود،
تا کاسه صبرمان به لبه سرریزیدن می‌رسد، تا ظلمی
بر ما می‌شود و زبانمان کوتاه از حق خواهی، هوای حرم
می‌زند به سرمان. گوشه صحنی، روی فرش، کنج
ایوانی، جایی برای خالی شدن. خاطرم آن برای دمی
آسودگی، پنجره فولاد می‌طلبد و چشمانمان یک دل
سیر گریه، بی آنکه به کسی توضیح دهی چرا صورتت
خیس شده و شانه هایت می‌لرزد، فیلسوفی می‌گفت
غمی که با اشک نریزد، جای دیگری را می‌گیرد. پس
حرم، شفاخانه است. می‌آیی و اشک می‌ریزی. می‌آیی و
غم هایت را گوشه ای از ایوان طلا دهن می‌کنی. سبک
می‌شوی، خالی از هر چه غم. هم جان و هم روانت، تهی
از هر چه گله و شکوه می‌شود.

«حرم» شفاخانه است، نه اینکه به یکباره معجزه‌های رخ
دهد و جلوی چشمانت، فلجی از روی صندلی چرخدار
بلند شود و روشن‌دلی، بینا، «حرم» حال ناخوش آدم‌ها
را خوش می‌کند، برایت مأمنی می‌سازد تا هرچه
خواستی اشک بریزی و حرف بزنی. از آن حرف‌هایی
که گاهی آدم نمی‌تواند یا نمی‌خواهد به کسی بزند،
حتی به نزدیک ترین آشنایانش. از آن حرف‌هایی که
توی گلولی آدم گیر می‌کند و آن قدر بزرگ می‌شود
که راه نفست بند می‌آید. باید به یکی که خیلی محرم
راز است بگویی، می‌گردد و می‌گردد و محرم رازتر از
امام رضا پیدا نمی‌کنی. خوبی ما مشهدهای این است
که به وقت غمبادکردنمان، حرم را داریم و خرجش،
انداختن کوله دل‌تنگی‌ها روی دوش و رفتن به سمت
حرم است، حرمی که هر وقت خدا، درش به رویت باز
است، جایی که نمی‌پرسند مادرت کیست، پدرت چکاره
است، خانه تان کجاست، چند تا خواهر و برادری، مدل
ماشیت چیست، دانشگاه رفته ای، کار داری، لباس تنت
مارک است یا... دم در ورودی اش نه کارت شناسایی از
تو می‌خواهند و نه پولی.

جایی که بی‌هیچ مزد و منتی، حال خوب به تو
می‌بخشد. جایی که غم‌هایت را بدون گرفتن هزینه
جاقبر و مراسم خاکسپاری، دفن می‌کند. جایی که
چیزهایی مثل قیافه‌ات، قواره‌ات، جایگاهت، خانواده‌ات،
لباست، حساب بانکی‌ات و چه و چه فراموش می‌شود.
اینجا خودت هستی و یک دنیا حرفی که بین تو و حسی
مهربان است. حسی که می‌نشیند کنار، دستت را
می‌گذارد روی شانه‌هایت و سرت را می‌کشد توی
آغوشش و می‌گوید گریه کن، آن قدر بلند گریه کن
که این اشک‌ها جای دیگری را در تنت نگیرد، که این
اشک‌ها راه گلویت را نبندد، نفس بکش. تو اینجا جایی در
آغوش امن من، مرا بخوان که نتوانده می‌شوم. مرا
بخواه که نگفته می‌طلبم.

مگر می‌شود در حرم باشی و ناخوش باشی؟ مگر
می‌شود در کوی رضا، نارضایی بود؟ «حرم» شفاخانه است.

قرآن‌های رحلی در حرم مطهر رضوی جایگزین قرآن‌های پیشین شده‌اند

مصحف‌های تازه

پیرمرد عینک به چشم دارد. مفتاح را جلوتر
می‌آورد تا بتواند کلمات را واضح‌تر ببیند، کلمات اما
انگار بازی شان گرفته باشد، در مه سفید صفحات،
گم می‌شوند. پیرمرد جیب‌هایش را می‌گردد تا
عینک مطالعه‌اش را پیدا کند. عینک را عوض
می‌کند، اما کلمات انگار بنا ندارد رخ نشان بدهند،
هر چه هست، سفید مه‌آلود صفحه است و خطوط
ریز محوی که به چشم پیرمرد خوانا نیستند.
پسر جوانی که آن طرف‌تر نشسته است، از گوشه
چشمش تلاش و تقلا می‌کند پیرمرد را برای خواندن
مفتاح می‌بیند. زیارتنامه‌اش را می‌بندد، از جایش
بر می‌خیزد و می‌رود به سمت قفسه کتاب‌ها، کمی
می‌گردد و کتابی را از بین کتاب‌ها پیدا می‌کند و
برای پیرمرد می‌آورد. پیرمرد تشکر می‌کند و مردد
کتاب را باز می‌کند. این بار خطوط پررنگ و کلمات
درشت دعا، چشم پیرمرد را پر می‌کند.

تغییر در رسم الخط قرآن‌های حرم مطهر

مدیریت فرهنگی آستان قدس رضوی در پاسخ به
نیازهای عموم زائرانی که با سنین، فرهنگ و تحصیلات
مختلف میهمان عالم آل محمد(ص) هستند و
سیاست‌های اخیری که توسط تولیت آستان قدس
رضوی، آیت الله رئیسی ابلاغ شده، مدتی است که
چاپ قرآن کریم، مفتاح الجنان و کتاب‌های ادعیه را
در قطع‌های مختلف در دستور کار خود قرار داده است.
قرآن ویژه حرم مطهر رضوی، هم‌راه توسط تولیت
آستان قدس رضوی، رونمایی شد.

این را «جوادهاشمی» می‌گوید که در معاونت
تبلیغات و ارتباطات اسلامی، عهده‌دار سمت
مدیریت فرهنگی است. هاشمی در گفت و گو با
خبرنگار ما ادامه می‌دهد: در نخستین گام، با توجه
به حضور گسترده زائران میانسال و سالخورده در
حرم مطهر رضوی، قرآن‌هایی که با خط ریز و در
قطع کوچک بودند، مناسب این گروه از افراد نبود،
از این رو ۱۰ هزار جلد قرآن در قطع رحلی در
قفسه‌های قرآن اماکن متبرکه رضوی قرار گرفت.
تا این افراد نیز براحتی کلام وحی را قرائت کنند.
وی درباره ویژگی قرآن‌های جدید حرم مطهر بیان
می‌کند: در مصحف‌های جدید، اصل رسم الخط
و ترجمه تغییراتی کرده است. رسم الخط قبلی
«نیریزی» بود، اما این مصحف‌ها رسم‌الخطش
«یعقوبی» است و توسط استاد «ناصر یعقوبی»

مراسم رونمایی از قرآن ویژه حرم مطهر رضوی

ادعیه و زیارت را مورد بازنگری قرار داده‌اند.
هاشمی تغییر در رسم‌الخط، ترجمه، طراحی و
گرافیک، افزایش کیفیت چاپ و رفع نواقص قبلی
را از جمله تغییرات ایجاد شده در کتاب‌های ادعیه
بر می‌شمارد و ذکر می‌کند: این کتاب ادعیه برای
سال آینده در قفسه‌های کتاب قرآن و ادعیه حرم
مطهر رضوی قرار داده می‌شود.

به گفته مدیر فرهنگی آستان قدس رضوی، انتشار
کتاب‌های مفتاح الجنان با خط درشت و خوانا
از دیگر مطالبات زائران بود، از این رو کتاب‌های
مفتاح الجنان نیز با تغییر رسم‌الخط تولید می‌شود.
وی اظهار می‌دارد: بزودی علاوه بر قرآن،
مفتاح الجنان و کتاب‌های ادعیه کتاب شریف
«نهج البلاغه» و «صحیفه سجادیه» نیز در تمامی
رواق‌ها و اماکن متبرکه قرار داده می‌شود.

وی در ادامه بیان می‌کند: عموم زائرانی که به
حرم مطهر رضوی می‌آیند اوقات فراغتی دارند
که می‌توانند با مطالعه کتاب در زمان حضور در
این حرم مطهر استفاده بهینه کنند، از این رو
مجموعه‌ای از کتاب‌های مذهبی و دینی نیز در
قفسه‌های مطالعه آزاد برخی از رواق‌های حرم برای
استفاده عموم زائران گذاشته خواهد شد.

خوشنویس برجسته کشور و به شیوه نسخ ساده
و خوانا نگارش شده و راحت‌تر قابل خواندن است.
وی ادامه می‌دهد: آیت الله مکارم شیرازی، از مراجع
عظام تقلید و غلامعلی حداد عادل، عضو پیوسته
فرهنگستان زبان و ادب فارسی، این قرآن را به زبان
فارسی شیوا ترجمه کرده‌اند.

هاشمی توضیح می‌دهد: در این قرآن به‌منظور
کم‌حجم شدن برگ‌ها و جلوگیری از خستگی چشم،
از کاغذ نازک و خاص به رنگ کرم استفاده شده،
همچنین در صفحات آن از تذهیب و کتابت‌آرایی
اسلامی با استفاده از دو رنگ طلا و مشکی استفاده
شده که برای نخستین بار این کار صورت گرفته است
و از این جهت اثری منحصر به‌فرد محسوب می‌شود.

نهج البلاغه و صحیفه سجادیه در قفسه ادعیه حرم

وی با اشاره به اینکه برخی از زائران و کارشناسان
نسبت به انتخاب دعاها، ترجمه و رسم‌الخط
کتاب‌های ادعیه و زیارت موجود در حرم مطهر
رضوی انتقاداتی داشتند، می‌گوید: با هماهنگی
بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی،
تیم حرفه‌ای از کارشناسان سراسر کشور کتاب‌های

اطلاع‌رسانی

ویژه برنامه شهادت امام سجاده(ع) در حرم مطهر رضوی

سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین محمد سیدآبادی
از ساعت ۱۷:۴۵ تا ۲۰ - رواق امام خمینی(ره)
سخنرانی آیت‌الله سید احمد علم‌الهدی از ساعت ۹:۳۰ تا ۱۱:۱۵
همراه با مرثیه سرایی و ذکر مصیبت مداحان و ذاکران اهل بیت(ع)

پاسخگویی به سوالات شرعی

ارایه خدمات شبانه‌روزی پاسخگویی به سوالات شرعی در دفاتر پاسخگویی
به سوالات دینی حرم مطهر رضوی و سامانه تلفنی ۰۵۱-۳۲۰۲۰

مرکز مشاوره حرم مطهر رضوی

ارایه خدمات رایگان مشاوره فردی در حوزه‌های خانوادگی، تربیتی و بالینی
ویژه عموم زائران در مرکز مشاوره حرم مطهر رضوی
همه روزه بجز ایام تعطیل - ساعت ۸ تا ۱۹

شبستان روضه

برگزاری ویژه برنامه سوگواری دهه سوم محرم
در تمامی ساعت شبانه‌روز - شبستان روضه - مسجد جامع گوهرشاد

شبستان قرآن و نهج البلاغه

برگزاری دوره‌های آموزش قرآن - تدریس در قرآن - آشنایی با صحیفه
سجادیه و نهج‌البلاغه، به صورت شبانه‌روزی - شبستان قرآن و
نهج‌البلاغه - مسجد جامع گوهرشاد

اطلاع‌رسانی

ویژه برنامه سخنرانی و بیان معارف دینی حرم مطهر رضوی

سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین محمد رجبی خراسانی
با موضوع: بیان سیره و زندگانی امام سجاده(ع)
چهارشنبه - ساعت ۱۰:۱۵ - رواق امام خمینی(ره)

سخنرانی آیت‌الله سید احمد علم‌الهدی

با موضوع: تبیین شخصیت امام سجاده(ع)
پنجشنبه - ساعت ۱۰:۱۵ - رواق امام خمینی(ره)

سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین محسن حسین زاده

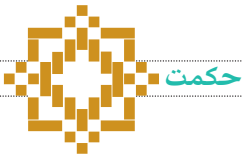
با موضوع: نهضت حسینی
چهارشنبه تا جمعه - ساعت ۱۶ - رواق امام خمینی(ره)

سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین محمدسیدآبادی

با موضوع: بررسی حوادث بعد از واقعه عاشورا
چهارشنبه تا جمعه - ساعت ۱۸:۱۵ - رواق امام خمینی(ره)

قرائت دعا و زیارت

دعای کمیل / پنجشنبه - ساعت ۱۹:۱۵ / مهدی سروری
دعای ندبه / جمعه - اول طلوع آفتاب / جواد مشکفی باف
مناجات خوانی / جمعه - ساعت ۲۲:۳۰ / بمباد / سعید حدادیان
قرائت زیارت امین‌الله همه روزه بعد از نمازهای یومیه
قرائت زیارت عاشورا همه روزه بعد از نمازهای یومیه

حکمت

خود را در محضر امام علیه السلام بدانیم

حجت الاسلام محمود روحانی نژاد

سخنرانی مسجد جامع گوهرشاد حرم مطهر رضوی

در دعای این دخول خطاب به امام معصوم (ع) می‌خوانیم؛ اَشْهَدُ اَنْكَ تَشْهَدُ مَقَامِي وَ تَسْمَعُ كَلَامِي وَ اَنْكَ حَيٌّ عِنْدَ رَبِّكَ تَرْزُقُ؛ شهادت می‌دهم که مرا می‌بینی و کلام مرا می‌شنوی و زنده‌ای و نزد پروردگارت روزی داده می‌شوی.

این بدان معناست که حیات و ممات امام معصوم (ع) با یکدیگر فرق نمی‌کند و اکنون که به زیارت حضرات معصومین (ع) مشرف می‌شویم این بزرگواران صدای ما را می‌شنوند و ما را می‌بینند.

نبی مکرم اسلام (ص) در روایتی می‌فرماید: «من زارنی بعد وفاتی کان کمن زارنی فی حیاتی و کنت له شهیدا و شافعا یوم القیامة؛ هر کس مرا پس از وفاتم زیارت کند، مانند کسی است که مرا در زمان حیاتم زیارت کرده است و من در روز قیامت نسبت به این امر برای وی شهادت می‌دهم و شافع او خواهم بود.»

زمانی که به زیارت حرم‌های مطهر ائمه اطهار (ع) مشرف می‌شویم در واقع با زیارت خود ابراز محبت به خدا و حجت الهی کرده‌ایم، دین چیزی جز محبت و عشق نیست و ائمه معصومین (ع) محبوب خداوند هستند و زیارت مرقد‌های مطهر این بزرگواران جلوه‌ای از عشق و دلدلگی مردم است.

یکی از موارد مهمی که در زیارت مطرح است موضوع معرفت به امام (ع) می‌باشد، زیرا اگر زیارت انسان از روی معرفت باشد برکات زیارت را می‌توان درک کرد.

شخصی از امام باقر (ع) سؤال کرد که چه کنیم تا مورد توجه ائمه معصومین (ع) قرار بگیریم، آن حضرت در پاسخ فرمودند آن‌ها را زیارت کنید در حالی که عارف به حقیقتان هستید. زیارت ائمه معصومین (ع) نه همت است و نه قسمت، بلکه دعوت است و این دعوت، عنایت و توجه ویژه‌ای است از ناحیه امام معصوم (ع) نسبت به مشتاقان آن حضرت.

محمدحسین مروج کاشانی

مرحوم آصف، ملکش را برای اسکان زائران فقیر وقف کرده است

موقوفه‌ای برای محرومان

عکس: aqair

حرم مطهر رضوی اعزام تا با زیارت مضجع شریف حضرت (رضاع)، مراسم وداع با آن حضرت را در حرم مطهر به جای آورده و سپس با همین خودرو، مشهد مقدس را به سمت روستاهای محل سکونت خود ترک می‌کنند.

■ لحظات ناب، تشریف‌های خاطره انگیز

رئیس این اداره معتقد است: اجرای این موقوفه دارای آثار معنوی، روحی و روانی قابل توجهی در بین این گروه از زائران می‌باشد و با توجه به اینکه بیشتر این زائران از روستاهای محروم و نیازمند به زیارت حرم مطهر امام (رضاع) مشرف می‌شوند، در بسیاری از موارد این افراد تحت پوشش هیچ نهاد و سازمان حمایتی نبوده و اجرای این موقوفه، گام مؤثری در جهت رسیدن این عزیزان به آرزوی دیرینه خود یعنی زیارت امام (رضاع) می‌باشد.

وی همچنین یادآور می‌شود: این افراد با هماهنگی و کمک شخص دهیار و دهیاری مربوطه در روستاهای مناطق محروم و مستضعف، شناسایی شده و بعد از انجام کارشناسی‌های مربوط توسط همکاران بخش امداد زائران این اداره و انجام سایر مراحل اداری، مطابق ضوابط تعیین شده، این افراد جهت زیارت حرم مطهر رضوی و استفاده از امکانات پیش‌بینی شده در وقفنامه مرحوم آصف، به مشهد مقدس مشرف می‌شوند. راست‌نژاد بیان می‌کند: آن چیزی که در اجرای این موقوفه بارها مشاهده شده است، لحظات ناب و خاطره انگیزی است از تشریف افرادی که اکثریت سالیان متمادی و طولانی از عمر خویش را در آرزوی رفتن به زیارت امام مهربانی‌ها حضرت (رضاع) سپری کرده‌اند و حتی کسانی بوده‌اند که از روستاهای نزدیک به مشهد تاکنون نتوانسته بودند به دلایل مختلف و مشکلات متعدد، به زیارت امام هشتم (ع) نایل شوند.

وی با اشاره به آثار و برکات اجرای این موقوفه از قبیل توجه به محرومان، دلجویی از آنان، دیدار با خانواده‌هایی که سداقت و صداقت از مهم‌ترین ویژگی‌های آنان است و... اظهار می‌دارد: در راستای تحقق منویات رهبر معظم انقلاب و توجه به موارد مندرج در منشور هفتگانه ایشان درباره حکم انتصاب تولیت آستان قدس رضوی مبنی بر رسیدگی به محرومان و نیازمندان و همچنین با توجه به دستورهای تولیت آستان قدس رضوی آیت الله رئیسی برای رسیدگی به اقشار محروم و آسیب پذیر و در جهت تکریم زائران بارگاه ملکوتی حضرت (رضاع)، اجرای موقوفه مرحوم آصف، اقدام مناسبی در راستای تحقق موارد مذکور بوده است و در این میان راهنمایی و ارشاد معاونت امکان‌متبرکه و امور زائران آستان قدس رضوی نیز راهگشای این اداره در اجرای هرچه بهتر موقوفه مزبور بوده است.

اسکان داده شده و مورد پذیرایی قرار می‌گیرند و در پایان نیز با خودروی مربوط به روستاهای محل سکونت خود بازگردانده می‌شوند. رئیس اداره امور تسهیلات زائران توضیح می‌دهد: در مدت اقامت این زائران که معمولاً به مدت دو روز/روزهای پنجشنبه و جمعه) می‌باشد، برگزاری قرائت دعای کمیل و دعای ندبه (علاوه بر استفاده این افراد از مراسم حرم مطهر رضوی) نیز در محل ساختمان آصف برای آن‌ها پیش‌بینی شده است. وی اضافه می‌کند: هزینه نگهداری از این ساختمان و تأسیسات آن برعهده مدیریت امور موقوفات آستان قدس رضوی می‌باشد که با هماهنگی معاونت فنی و عمران موقوفات این نهاد مقدس در اواخر سال ۱۳۹۳ مراحل بازرسی و توسعه تجهیزات و امکانات لازم برای پذیرایی از زائران در این ساختمان انجام گرفت و ساختمان موقوفه آصف به امکانات مورد نظر برای بهتر پذیرایی کردن از زائران مجهز گردید.

■ جایی برای تکریم زائران

راست‌نژاد درباره مراحل خدمت رسانی به زائران اعزامی از روستاهای محروم هنگام تشریف به حرم مطهر رضوی می‌گوید: بعد از رسیدن این زائران از روستاهای مربوط و هنگام ورود به حرم مطهر امام (رضاع) مراسم استقبال از زائران توسط خدمت‌یاران و نیروهای افتخاری بخش صندلی چرخدار و زائربر، بخش پیداشدگان و رسیدگی به امور گمشدگان و بخش امداد زائران که همگی از بخش‌های تابعه این اداره می‌باشند، انجام می‌شود.

وی ادامه می‌دهد: تشریف گروهی این عزیزان بعد از اقامه نماز جماعت ظهر و عصر با صندلی‌های چرخدار و توسط خدمت‌یاران و نیروهای افتخاری مربوط به سمت صحن انقلاب اسلامی انجام می‌شود تا آنان با حضور در پشت پنجره فولاد، از قرائت زیارتنامه حضرت امام (رضاع) ذکر توسل و نیایش بهره‌مند شوند.

پوی یادآور می‌شود: برخوردار شدن از خوان با برکت و متبرک حضرت (رضاع) و صرف ناهار در میهمانسرای آن حضرت از دیگر برنامه‌های پیش‌بینی شده در حرم مطهر رضوی مربوط به این زائران می‌باشد و پس از صرف ناهار، این عزیزان با برگشت به محل یکی از دفاتر بخش پیداشدگان تا هنگام اذان مغرب و عشا و جهت انجام مراسم دعا و نیایش و راز و نیاز بدرگاه امام رزّوف (ع) در حرم مطهر حضور دارند و بعد از اقامه نماز مغرب و عشا که به جماعت برگزار می‌شود با خودروی مربوط، جهت استراحت و اسکان و صرف شام به محل ساختمان آصف برمی‌گردند.

راست‌نژاد تأکید می‌کند: صبح جمعه نیز بعد از اقامه نماز صبح در محل ساختمان آصف و قرائت دعای ندبه و صرف صبحانه، این زائران با خودرو به

بسیاری از ارادت‌مندان و عاشقان زیارت مضجع شریف امام (رضاع) سالمندان و نیازمندیانی می‌باشند که سال‌های متمادی از عمر خویش را در آرزوی رسیدن به این توفیق بزرگ، سپری کرده‌اند، اما هستند کسانی که شاید هیچ وقت به این آرزو نرسیدند و...

موقوفه مرحوم آصف از جمله موقوفاتی است که در سال‌های اخیر با نیت یک خیراندیش نیکوکار به این امر اختصاص یافته و اقدام مناسبی از سوی آستان قدس رضوی است که با پرداختن به این موقوفه، آرزوی بسیاری از ارادت‌مندان زیارت امام رزّوف حضرت ابوالحسن (رضاع) برآورده می‌شود.

■ دو شب میهمان حضرت

رئیس اداره امور تسهیلات زائران حرم مطهر رضوی درباره این موقوفه می‌گوید: در سال ۱۳۹۳ یک زائر خیراندیش به نام مرحوم آصف از اهالی استان خوزستان (شهر دزفول) ساختمانی را در مشهد مقدس وقف حضرت (رضاع) می‌کند که در شرایط وقفنامه این موقوفه ذکر شده است که این ساختمان در جهت ارایه خدمات به زائران نیازمند و محروم (مندرج در وقفنامه) که با مشکل اسکان در مشهد مواجه می‌باشند، مورد استفاده قرار بگیرد. حسین راست‌نژاد ادامه می‌دهد: در این وقفنامه اشاره شده است: زائرانی که در ساختمان مذکور اسکان می‌یابند کسانی هستند که به دلایل مختلف این السبیل (در راه مانده) بوده و تا زمان بازگشت به شهر محل سکونت خود در این ساختمان اسکان داده می‌شوند. وی می‌افزاید: بخش دیگری از زائرانی که در این ساختمان اسکان داده می‌شوند، افرادی هستند که در قالب اردوهای زیارتی مرحوم آصف با جهت شرکت در برنامه زیارتی یا معین الضعفا از روستاهای مناطق محروم و مستضعف خراسان بزرگ (شامل خراسان رضوی، شمالی و جنوبی) به مشهد مقدس مشرف می‌شوند.

وی می‌افزاید: برای اعزام این گروه از زائران، از روستاهای مناطق محروم بدین گونه عمل می‌شود که پس از ارسال درخواست مربوط به اعزام این زائران که از سوی دهیاری‌های روستاهای مناطق محروم و توسط شخص دهیار به آستان قدس رضوی فرستاده می‌شود، پس از بررسی و انجام کارشناسی‌های مربوط و موافقت مسؤولان مربوط در آستان قدس رضوی، خودروی مناسب با هماهنگی شخص دهیار مربوط از سوی این اداره به روستاهای مورد نظر اعزام می‌شود تا زائران محروم و مستضعفی که با هماهنگی دهیاری، شناسایی شده و در محل مشخصی در روز اعزام تجمع کرده‌اند، به وسیله راننده و خودروی اعزامی به مشهد مقدس مشرف شوند.

راست‌نژاد تصریح می‌کند: این افراد پس از رسیدن به مشهد به مدت دو شب در ساختمان موقوفه آصف

میراث‌ماندگار

موقوفات برای بیمارستان امام رضا علیه السلام سیرجان

تکتم حیدریان

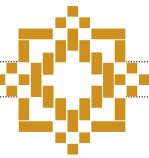
بیمارستان امام رضا (ع) سیرجان یکی از بیمارستان‌هایی است که از محل موقوفات آستان قدس رضوی و وقفنامه‌هایی در پی احداث، تجهیز و توسعه یافته است. علی اکبر عسکری یکی از واقفانی است که در سال ۱۳۶۲ شش دانگ چهار باب مغازه جمعا به مساحت ۱۵۰ مترمربع در سیرجان را برای مصارف بیمارستان امام رضا (ع) این شهر اختصاص داده است.

حاج عباس امین پور دو موقوفه را برای مصارف بیمارستان امام رضا (ع) اختصاص داده و دکتر علی حاج صادقی نیز از واقفینی است که در چندین موقوفه مجزا به احداث و تأمین هزینه‌های بیمارستان اشاره کرده است. حاج انوشیروان شجاع پور زمینی به مساحت ۲۷۰۰ متر مربع و زیرزمین به مساحت ۱۰۰ متر مربع را جهت استفاده بیمارستان وقف نموده است. حاج محمدحسین صدرزاده رفیعی نیز محل ساختمان بخش سی سی یو به مساحت ۶۳۰ مترمربع را متقبل شده است. محمدعلی ارجمند نیز در وقفنامه‌اش توسعه و هزینه‌های بیمارستان امام رضا (ع) در سیرجان را خواهان است.

محمد موحدی نیز شش دانگ یک قطعه باغ مشجر پسته به مساحت نیم هکتار به انضمام موقوفه‌های دیگر صرف مجازات بیمارستان امام علی بن موسی (رضاع) در سیرجان کرده است.

حاج حسین ایران نژاد پاریزی و خانم ربابه معینی نیز خواسته‌اند تا درآمد موقوفاتشان در روز ولادت حضرت رضا (ع) به مصرف دارو و لوازم و وسایل بیمارستان امام رضا (ع) در سیرجان و درمان فقرا و بیچارگان برسد.

محمد ستوده نیا کرانی نیز از دیگر واقفانی است که درآمد موقوفه‌اش را صرف مخارج بیمارستان و ترجیحاً احداث بخش سوانح سوختگی و دیالیز کرده است.

قدمی برای همسایه

درباره خانه‌ای که وقف زائران امام رضا (ع) شده است

ملیحه سلطانی

همین خود من و شما شاید تا به حال تلاش‌هایی داشته‌ایم تا با نیت خالص، یک کار خیر و خدایسندانه انجام داده باشیم. اما دیدن بعضی از افراد و سبک زندگی شان واقعا تعجب برانگیز است! آدم‌هایی که انگار تمام زندگی شان را مخلصانه وقف امور خیریه کرده‌اند. مرحوم حاج قربانعلی گیلانی رضوی از همان نیکان روزگار بوده که سال‌ها پیش مرحوم شده است. کسی که سال‌ها خادم حرم و به خدمتگزاری زائران معروف بوده و حالا همسر و فرزندانش صدقه جاریه او را ادامه می‌دهند.

جایی در همسایگی آقا

از یکی از کاسب‌های «چهنو» سراغ خانه حاج خانم گیلانی را می‌گیرم. از نحوه نشانی دادنش پیداست کاملا او را می‌شناسد. حتی می‌داند که ممکن است برای نماز به حرم رفته باشد! حاج خانم همسایه امام رضا (ع) است و نماز را در صحن و سرای همسایه می‌خواند. دقیقا بعد رو به روی یک در بزرگ گرمی رنگ ایستاده‌ام... با اینکه حضورم تقریبا سرزده است اما با حاج خانم رویی گشاده من را می‌پذیرد. تا وقت اذان بشود، چند دقیقه‌ای فرصت دارم. از ته لجه متفاوتی که دارد مطمئن می‌شوم که اصالتا مشهدی نیست. بعد از سلام و احوالپرسی، می‌نشینیم به گپ زدن.

حاج خانم گیلانی ۷۰ سال دارد و اهل اصفهان است. اما از ۹ سالگی در مشهد زندگی می‌کند. سه فرزند دختر و سه پسر دارد که از آن‌ها راضی است و به خاطرشان خدا را شکر می‌کند. پسرانش کمک می‌کنند تا بتواند خانه‌اش را بهتر اداره کند. خانه حاج خانم گیلانی محلی برای اسکان هیأت‌هایی است که برای زیارت و عزاداری به مشهد می‌آیند.

خانه‌ای برای عزاداری و عزاداران

«در سال چهار بار مراسم برگزار می‌کنیم؛ در شهادت و ولادت حضرت امام رضا (ع) همچنین ولادت حضرت فاطمه زهرا (س) و دهه فاطمیه. محرم و صفر هم که جای خودش را دارد» این‌ها را حاج خانم گیلانی می‌گوید که حالا لیبی به استکان جای تر کرده، می‌گوید: «این برنامه از پنجاه سال چند سال پیش در این خانه انجام می‌شود. این خانه، خانه زوار است.» هر سال هیأت‌هایی از شیراز، اصفهان، نجف آباد، تهران و اطراف مشهد به اینجا می‌آیند و اسکان می‌یابند. هیأت‌ها که وارد مشهد می‌شوند سرپرستان می‌آید پیش حاج خانم گیلانی و اعلام حضور می‌کند. حاج خانم و پسرانش هم می‌روند به استقبالشان و آن‌ها را دعوت می‌کنند. بعد هم دور تا دور حیاط پر می‌شود از ساک و چمدان و دیگ و پایه. هیأت‌ها به رسم خودش عزاداری می‌کنند و حاج خانم پسرانش، میزبان‌شان هستند.

عاقبت بخیری غیر از این است؟

حاج خانم انگار سر ذوق آمده باشد توضیح می‌دهد که: «حسینیه خمینی شهری‌ها هم هست که قبلا با چند نفر پول روی هم گذاشتیم و حسینیه‌اش کردیم تا زواری که توان مالی کمتری دارند و نمی‌توانند هتل بگیرند، در اتاق‌های پنج نفره آنجا اسکان پیدا کنند. حسینیه الان تحت نظر اداره اوقاف است. اما اینجا را ما خودمان دوست داریم بگیرد. پسران خودم که الحمدلله با ایمان و مؤمن هستند، تا جایی که خدا بپوشان عمر بدهد این مراسم مذهبی را اینجا برگزار خواهند کرد. بعد پدرشان، همه امیدم به این پسرهاست.» اسم حاج آقا گیلانی، که می‌آید، پیرزن سرش را آرام و راضی تکان می‌دهد. می‌گوید: «حاج آقا بیست و پنج سال است که فوت کرده اما کارهای خیری که راه‌انداخت، هنوز انجام می‌شود. عاقبت بخیری غیر از این است؟» صدای پیشخوانی اذان بلند می‌شود. حاج خانم گیلانی می‌خواهد برود برای نماز. روبه من می‌گوید: یک عمر سر سفره کرامت آقا میهمان بوده‌ایم، حالا نباید قدمی برای آقا برداریم؟

پای صحبت مدیر کل نذورات کل آستان قدس رضوی

نذر رضا

نیمه بخشی

نذر، عهدی است میان بنده و معبود. مؤمن نذر می‌کند، نام مبارک حضرت رضا (ع) را واسطه می‌گیرد و خواسته‌ای طلب می‌کند. تعهد می‌کند در دل که اگر حاجت‌روا شود، فلان دارایی‌اش را بدهد به آستان مبارک حضرت. و حال که خواسته اجابت می‌شود، مؤمن با حالی خوش و دلی روشن، به آستان مقدس می‌آید و نذر خویش را اهدا می‌کند.

نذر بیش از آنکه تحویل یک کالا و یا مقداری پول باشد، وفای به عهد است که خود یک ارتباط قوی معنوی است، زیرا نذرکننده به واسطه پذیرفته شدن نذرش، قرب و نزدیکی بیشتری با خدا و امام خویش احساس می‌کند.

نذرهای در حرم مطهر اما به همین‌جا ختم نمی‌شود. اداره کل نذورات آستان قدس رضوی با داشتن سامانه جامعی برای ثبت نذرهای زائران، توانسته در این ارتباط سهم مؤثری ایفا کند و نذرهای زائران را در جهت نیت‌های پاک آنان به مصرف برساند تا نه حتی زایل شود و نه عهدی نافرجام بماند. با سید کاظم جعفرزاده، مدیر نذورات کل آستان قدس رضوی به همین بهانه به صحبت نشستیم.

نذر، عهدی است میان بنده و معبود. مؤمن نذر می‌کند، نام مبارک حضرت رضا (ع) را واسطه می‌گیرد و خواسته‌ای طلب می‌کند. تعهد می‌کند در دل که اگر حاجت‌روا شود، فلان دارایی‌اش را بدهد به آستان مبارک حضرت. و حال که خواسته اجابت می‌شود، مؤمن با حالی خوش و دلی روشن، به آستان مقدس می‌آید و نذر خویش را اهدا می‌کند.

نذر بیش از آنکه تحویل یک کالا و یا مقداری پول باشد، وفای به عهد است که خود یک ارتباط قوی معنوی است، زیرا نذرکننده به واسطه پذیرفته شدن نذرش، قرب و نزدیکی بیشتری با خدا و امام خویش احساس می‌کند.

نذرهای در حرم مطهر اما به همین‌جا ختم نمی‌شود. اداره کل نذورات آستان قدس رضوی با داشتن سامانه جامعی برای ثبت نذرهای زائران، توانسته در این ارتباط سهم مؤثری ایفا کند و نذرهای زائران را در جهت نیت‌های پاک آنان به مصرف برساند تا نه حتی زایل شود و نه عهدی نافرجام بماند. با سید کاظم جعفرزاده، مدیر نذورات کل آستان قدس رضوی به همین بهانه به صحبت نشستیم.

ریشه نذر بویژه نذری که به نیت امام هشتم (ع) بسته می‌شود، به کجا می‌رسد؟

نذر برای حضرت رضا (ع) موضوع تازه‌ای نیست و در کتاب‌های تاریخی هم هست، آن هم از زمانی که هنوز حضرت رضا (ع) به خراسان نیاوده بودند.

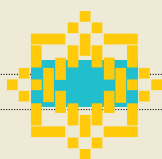
روش شما برای دریافت نذر چگونه است؟

ما به دو صورت کار را پیش می‌بریم. نذرهای نقدی و غیرنقدی. نذر به صورت نقدی از راه‌های مختلفی پرداخت می‌شود. پول نقد می‌آورند در دفاتر و رسید دریافت می‌کنند و موضوع نذرشان را می‌گویند. اگر بگویند مال حرم امام رضا (ع)، دست

نذورات غیر نقدی چگونه مصرف می‌شوند؟

مدیر نذورات کل آستان قدس رضوی در پاسخ به این پرسش می‌گوید: مبلغ به دست آمده از کالاهایی که می‌فروشیم، در جهت نیت نذرکننده دوباره مصرف می‌شود. مثلا رقم‌های مختلف برنج را ۱۰ کیلو، بیست کیلو می‌آورند، اما چون در یک دیگ نمی‌شود، چند نوع برنج ریخت و مناسب مهمانسرا نیست، برنج را تبدیل به پول می‌کنیم و دوباره برنج مرغوب برای مهمانسرا می‌خریم. کالاهای زیادی هم است که می‌آورند و یا در اختیار معاونت محترم امداد مستضعفین قرار می‌گیرد که یا محل مصرف ندارد و یا از کیفیت مناسب برخوردار نیست. این اقلام هم به فروش می‌رسد و پول آن در اختیار این معاونت قرار می‌گیرد. در این میان، طلا را که نذرکنندگان می‌آورند، نمی‌فروشیم. طلا را تبدیل به شمش می‌کنیم تا در طلاکاری ایوان‌ها، گنبد و گلدسته‌ها مورد استفاده قرار گیرد. برخی نذرها هم برای عقیقه است. گوشت عقیقه عموما با همکاری معاونت امداد آستان قدس رضوی بین نیازمندان توزیع می‌شود. جالب است بدانید که هر سال بیش از چهار هزار وعده گوشت گوسفند در بین محرومان توزیع می‌شود.

دور، دوران رضاست

دقایقی با کهنسال‌ترین نقاره نواز حرم مطهر

نبرد، حرم هم این قدر بزرگ نبود. یک صحن کهنه (صحن عتیق) بود و یک صحن (نوح صحن) از آزدی) از بست بالا خیابان که می‌آمدی، تا پشت ایوان ساعت، مغازه بود. از بست پایین خیابان هم مغازه‌ها چسبیده بودند به حرم.»

انگار عقربه‌های زمان، بی خیال چرخش همیشگی، این بار می‌ایستند و در صفحه ساعت به عقب بر می‌گردند. من از مقابل این میز، این ضبط خبرنگاری، این فنجان چای، به جایی در گذشته پرت می‌شوم، به نجوای دل انگیز دعا، به زمزمه مناجات، به عطر گلاب، به جغرافیای قدیم حرم، به فلکه حضرت، به بازارچه حاج آقا جان، به راسته صراف‌ها، به باغ رضوان، به صحن موزه، به حوض حرم، به بنایی چوبی بر لبه ایوان نقاره خانه.

از پیرمرد می‌پرسم نقاره چی حضرت بودن چه لطفی دارد؟ انگار سؤال سختی کرده باشم، مکث می‌کند. چشم‌هایش می‌گویند که دارد واژه‌ها را در ذهنش مرور می‌کند: «اصلا همین بودن در حرم، همین که هر روز راحت می‌دهند که بیایی...» صدایش فروکش می‌کند. چیزی انگار راه گلو می‌پیرمرد را سد می‌کند. خونی گرم از دلش می‌جوشد و خود را تا زیر پلک هایش بالا می‌کشد. این را در صورتش می‌بینم. حاجی، پلک که می‌زند، چیزی از گوشه چشمش می‌غلند روی گونه تکیده اش.

پیرمرد جیب‌هایش را می‌گردد. دستمالی بیرون می‌آورد و به چشم‌هایش می‌کشد.

«اسم احمد اقوام شکوهی است. ما پدر در پدر، نقاره چی حضرت بوده‌ایم. من از جوانی در نقاره خانه بوده‌ام. هنوز بیست سالم نشده بود که کرنوازی می‌کردم. کار هر کسی نیست. صدای نقاره خانه حضرت هر صبح و عصر در همه مشهد می‌پیچید. هنوز هم در نصف شهر مشهد، صدای نقاره می‌آید. آن وقت‌ها البته شهر آن درها بزرگ

حسن احمدی فرد

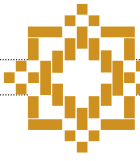
بودش. بیست تا پله می‌خورد تا از پشت بام ایوان به نقاره خانه می‌رسید. سقف نقاره خانه شیروانی بود. یادم می‌آید زمستان‌ها که برف و باران بود، جلوی نقاره خانه قندیل‌های بزرگی می‌بست و ما هر صبح، اول برف و یخ‌ها را تمیز می‌کردیم و بعد نقاره می‌زدیم.

قدیم‌ها نقاره چی‌ها را «عمله شکوه» می‌گفتند، یعنی گروهی که کار تشریفات را انجام می‌دهد، از آن وقت نام خانوادگی ما «شکوهی» شده. شکوهی در مشهد زیاد داریم. همه شان اصل و نسب شان به نقاره زن‌های قدیمی حرم می‌رسد. نقاره زنی در خاندان ما موروثی است. پدرم نقاره چی حضرت بود. بعد من نقاره چی شدم. حالا هم پسرهایم نقاره می‌زنند.

پیرمرد با لذت دارد از چند و چون هنری می‌گوید که همه زندگی ۷۰ و چند ساله اش را در خود گرفته است. به چشم‌هایش نگاه می‌کنم که از شوقی پنهان سرشار است. در نگاهش صلابتی موج می‌خورد که نمی‌گذارد، خیره نگاهش کنم. چشم می‌دوزم به فنجان چای. یک ریز و بی وقفه

گنجینه

آشنایی با قدیمی‌ترین شمعدان موزه آستان قدس رضوی
روشنایی فراموش شده

فاطمه سامانی

پیشرفت علم همان طور که منشأ اختراع و ساخت ابزارهای گوناگونی بوده است، باعث شده اشیاء و وسایلی کاربردشان را از دست داده و کم کم فراموش شوند. حرم مطهر رضوی نیز به عنوان مجموعه‌ای با قدمت چندین ساله در طول سالیان از این تغییرات مستثنا نبوده است. ابزار و وسایلی زیادی در گذشته در حرم مطهر استفاده می‌شده که امروز کاربرد خود را از دست داده و به موزه این مجموعه سپرده شده‌اند. حال که زندگی روزمره به ما فرصت آشنایی و یادآوری این اشیاء فراموش شده را نمی‌دهد، خوب است با گشت و گذار در موزه‌ها فرصتی برای آشنایی با این اشیاء فراهم کنیم.

چراغ‌هایی که خاموشند

وسایل روشنایی، مجموعه‌ای از ابزار هستند که با اختراع برق تفاوت بسیاری کرده و نمونه‌های قدیمی آن به تاریخ سپرده شده‌اند. انواع شمع، «مشعل» «فانوس»، «چراغدان»، «پایه چراغ»، یا «چراغ پایه» «پیه سوز» و «چراغ روغنی»، «قندیل» و «شمعدان»، همگی از اشیایی هستند که با پیشرفت علم بیشتر به صورت تزئینی در آمده‌اند. در این بین شمعدان‌ها ابزارهایی بوده‌اند که بیشتر با هنرهای دستی ترکیب شده و اقبال بیشتری برای ماندن در حافظه تاریخ پیدا کرده‌اند.

شمعدان، منبعی برای روشنایی

شمعدان‌ها همان طور که از اسمشان پیداست، وسیله‌ای برای روشنایی دهنده، مثل شمع در داخل آن قرار می‌گیرد و یا اینکه به عنوان پایه ای برای قرار گرفتن روشنایی مثل «پیه‌سوز» به کار می‌رفته است.

«شمعدان‌ها» در انواع مختلف و بیش‌تر از نوع فلزی و کم‌تر سفال از گذشته باقی مانده‌اند. شمعدان‌ها دارای بدنه‌ای به شکل زنگ هستند و برخی از آن‌ها دارای یک سینی در زیر بدنه هستند که گاهی پایه دار و گاه مسطح است. بدنه این شمعدان‌ها گاهی مقعر، چند ضلعی و حتی مشبک ساخته می‌شدند. جنس «شمعدان» اغلب از مفرغ و برنج بوده و دارای تزیینات نقره‌کوب و «قلمزنی» است.

شمعدان، تلفیق هنر و صنعت

با نگاهی به شمعدان‌های برجایی مانده مشخص می‌شود که در دوره «تیموری» «شمعدان‌ها» از تنوع بیشتری برخوردار بوده‌اند. در دوره «صفویه» ساخت شمعدان‌هایی رواج پیدا کرد که بعدها به مشخصه آن دوره تبدیل شد، شمعدان‌هایی ستون مانند که به شمعدان‌های استوانه‌ای شکل معروف شدند. این شمعدان‌ها معرف هنر فلزکاری هستند که در عصر صفوی رونق زیادی پیدا کرده است. در این دوره هنرمندان فلزکار به چیره دستی و مهارت معروف بودند. طراحان و نقاشان این زمان با ابداع شیوه‌های جدید، سبک‌های تازه‌ای را به نام خود ثبت کردند.

قدیمی‌ترین شمعدان

هفت اثر از این دوران که دارای کتیبه قلمزنی هستند، در حال حاضر در موزه آستان قدس رضوی نگهداری می‌شوند که از آن میان با قدیمی‌ترین آن آشنا می‌شویم. این اثر پایه شمعدان ساده‌ای از جنس برنج یا مسی است. چراغ از نوع اشیای ساده و بی‌پیرایه است که از مس ریخته و طبق کتیبه نقش بسته بر روی آن در سال ۸۶۳ هجری قمری در خراسان ساخته شده و جزو قدیمی‌ترین آثار هنری باقیمانده از عصر «تیموری» در نوع خود است که به غیر از قسمت بالایی، بقیه قسمت‌های آن سالم است. قسمت بالایی بدنه شمعدان دارای نقوش برجسته و نقش آن عبارت از دو نیم نوشته به خط نسخ یا ثلث است که دور گلولی شمعدان قرار گرفته اند و در واقع کتیبه وقف این پایه چراغ محسوب می‌شوند.

نشان از ارادت و احترامی است که برای حضرت قابل هستند.

نذرها معمولاً مربوط به کدام قسمت است؟

عمده‌ترین نذرها مربوط به مهمانسراست و رقم زیادی از نذرها، برای گوشت مهمانسرا هزینه می‌شود. کل گوشت مصرفی در مهمانسرا از منابع نذرها تأمین می‌شود. موارد خاص تری هم هست. مثلاً تعداد قابل ملاحظه‌ای از لوسترهای حرم توسط نذرکنندگان نذر شده است.

نذرکننده‌ای هم داریم که تبریزی است و تولیدکننده بهترین شیرینی در تبریز است و سالانه به مناسبت میلاد حضرت رضاع (رضاع) چهار هزار جعبه شیرینی می‌آورد. هفت هشت سالی است که این اقدام خیر را انجام می‌دهد.

اگر نذرکننده مشهد نباشد، چطور می‌تواند نذرش را ادا کند؟

اگر نذر نقدی باشد، می‌توانند از طریق شماره حساب و یا کارت بانک و یا با حواله بانکی و یا اینترنتی پرداخت کنند. از خارج کشور هم به همین صورت می‌توانند عمل کنند.

برای نذرهای غیرنقدی هم نذرکنندگان می‌توانند از هر شهری که هستند، مبلغ نذر را واریز کرده و نیت خود را هم اعلام کنند. پرسنل این مدیریت نذر غیر نقدی را مطابق نیت نذرکنندگان، برآورده می‌کنند.

دفاتر نذورات کجاست؟

سه دفتر نذورات در حرم که شامل دفتر دارالسرور، دفتر بانوان در ورودی دارالسعادة از ایوان طلای صحن آزادی و دفتر دارالولایه هستند.

مرامعات به این سه دفتر، حدود چهل درصد کل مراجعه کنندگان به دفاتر نذورات را تشکیل می‌دهند و این نشان می‌دهد که نذرکنندگان دوست دارند نذرشان را در خود حرم مطهر برآورده کنند.

از جمع نوزده دفتر نذورات، پنج تا دفتر نذورات غیر نقدی، یک دفتر مشترک و باقی همه مربوط به نذورات نقدی است.

تولیت باز است که هر طور لازم باشد، آن را به مصرف برساند. اما اگر بگویید برای مهمانسرا یا برای فرش نمازگزاران، ما آن را به همان سمت مربوط می‌بریم و با همان نیت مصرف می‌شود. نیت مختلفی گفته می‌شود؛ برای روشنایی، ابنیه، تعمیرات و نگهداری و توسعه حرم، تأسیسات گرمایش و سرمایش، آب‌سردکن و خدمات حرم و... نذر غیرنقدی مثل طلا، برنج، گوسفند و... و یا چیزهای اهدایی است که بیشتر برای موزه می‌آورند و می‌گویند، حتما نمایش داده شود که این دو حالت دارد.

۱- کارشناسان موزه دعوت می‌شوند که اثر مورد نظر را ببینند. اگر مناسب نمایش دادن در موزه نبود، می‌توانند آن را ببرند.

۲- اگر قابل نگهداری باشد و این اختیار را بدهند، برایشان نگهداری می‌کنیم، شاید سال‌ها بعد موزه‌ای شود. در این صورت آن را به خزانه می‌بریم. سایر نذرها هم تقریباً چیزهای قابل مصرف است. سالی حدود دو هزار قطعه فرش و قالیچه می‌آورند. تعدادی مصرف می‌شود و بقیه را تبدیل به پول می‌کنیم و آن را در جهت نیت فرد مصرف می‌کنیم.

پس رقم نذر سرانجام در همان نیت واقف صرف می‌شود؟

طبیعی است که نیت نذرکنندگان خیلی مهم است. فرش را بر اساس نیت آن‌ها می‌خریم. و یا فرش می‌آورند و مناسب نیست، می‌فروشیم و فرش مناسب می‌خریم. در این حالت همه نذرکنندگان با هم در آن فرش شریک می‌شوند. حالا اگر هزار متر هم هست، همه با هم هستند.

در این بین بیشتر از آنکه جنبه مادی نذر مطرح باشد، جنبه معنوی آن برجسته است، مثلاً می‌بینید یک فرد روستایی، گوسفندی را که خودش بزرگ کرده، نذر می‌کند برای حرم مطهر امام رضاع) و خانوادگی گوسفند را می‌آورند.

باید باشید و ببینید که مردم موقع ادای نذر چه حالی دارند. مثلاً شتر را آذین‌بندی می‌کنند و به شکل خاصی آن را می‌آورند. این‌ها جایی دیده نمی‌شود، ولی همه‌شان

پولی که زائران داخل ضریح می‌ریزند، چه می‌شود؟

این پرسش بسیاری از زائران است. مدیر نذورات کل آستان قدس رضوی می‌گوید: پولی که در ضریح مطهر است، نیت عام دارد و حسب دستور تولیت معظم آستان قدس رضوی در جهت ارایه خدمت به زائران بارگاه ملکوتی حضرت رضاع) مورد استفاده قرار می‌گیرد. معمولاً هر سه ماه و یا هفتاد روز یک بار با پر شدن ضریح مطهر، مراسم غبارروبی انجام می‌شود. محیط را می‌شویند و مقام معزز تولیت و شخصیت‌های برجسته دیگر وارد ضریح می‌شوند. همکاران پول‌ها را جمع می‌کنند و پس از پر شدن درون کیسه‌هایی، مهر و موم می‌شود و پلمب شده، تحویل نذورات کل می‌شود. این کیسه‌ها بتدریج با حضور بازرس‌ها باز می‌شود. تفکیک پول‌ها خیلی سخت است و نمی‌شود آن را مکانیکی انجام داد. پول‌ها گاهی لوله شده‌اند و گاهی هم دور آن را بند یا پارچه بسته‌اند. همکاران ما پول‌های صدمه خورده را هم تفکیک و مرمت می‌کنند. باید تمام چسب و کاغذ را از دور پول باز کنند. سپس کار شارش شروع می‌شود. در هر نوبت مقداری پول شمرده می‌شود. تمام کار این بخش که در سفره متبرک نذورات صورت می‌گیرد، به روش سنتی و دستی انجام می‌شود.

توضیح می‌دهد:

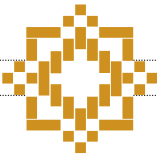
«نقاره زن‌ها ۱۰ نفر هستند؛ ۶ نفر کرناژن، ۴ نفر طبل زن. اول از همه سرنواز می‌ایستد که صدای کرناژن از همه کرناژها بلندتر است. بعد پنج تا کرناژ می‌ایستند و بعد هم چهار تا طبل زن؛ البته طبل زن‌ها روی صندلی می‌نشینند که راحت طبل بزنند. نقاره سه مرحله دارد که ما در بین خودمان به آن «دست» می‌گوییم؛ دست اول، دست دوم و دست سوم.

به صدای کرنا گوش کنید، تقریباً می‌شود همین حرف‌ها را فهمید. بعد از سرنواز، پس نوازها پاسخ می‌دهند: «امام رضا امام رضا». دوباره سرنواز رو به گنبد می‌گوید: «امام رضا امام رضا امام رضا». و پس نوازان جواب می‌دهند: «غریب رضا غریب رضا». در دست دوم سرنواز می‌دمد: «مولا مولا مولا علی بن موسی الرضا». پس نوازها پاسخ می‌دهند: «رضاجان رضاجان رضاجان». و سرنواز، سر کرنا را به طرف گنبد طلا می‌گیرد و می‌گوید: «یا امام غریب یا امام رضا». پس نوازها جواب می‌دهند: «رضاجان رضا جان رضا جان». در دست سوم، سرنواز می‌دمد: «دور دوران امام رضاست». بعد طبل زن‌ها طبل می‌زنند و دوباره

سرنواز ذکر می‌گیرد که «دور دوران امام رضاست داد رس بیچارگان». پس نوازها جواب می‌دهند: «ای داد رس درماندگان». و موقعی که پس نوازها می‌خواهند کرناهای خود را کنار بگذارند، سرنواز می‌گوید: «فریاد رس» و طبل‌ها باز طبل می‌زنند.

«هر کدام از طبل‌ها صدای خودش را دارد. طبل سرچاشنی از اول تا آخر کرنا نوازی متوقف نمی‌شود. طبل گورگه که صدای آن بلندتر از طبل‌های دیگر است، طبل تخم مرغی که طبل کوچکی است و صدایش بین گورگه و سرچاشنی است، طبل ساده هم هست که با گورگه و تخم مرغی همراهی می‌کند. این طبل‌ها کارشان، بسته به سرچاشنی است، یعنی با حالت سرچاشنی، یک در میان نواخته می‌شوند. کاسه طبل‌ها یا چدنی است یا مسی. کرناها هم یا مسی هستند یا برنجی. کرناها را «آب کرم» داده ایم که زنگ نزنند. کارمان که تمام می‌شود، کرناها و طبل‌ها را می‌آوریم طبقه پایین نقاره خانه می‌گذاریم توی انبار تا دفعه بعد.»

«۶۰ سال است که در سرما و گرما هر روز صبح و عصر می‌آیم حرم و نقاره می‌زنم. من مرض قلبی داشتم، حضرت شقایم داد. هزار و یک نیاز دیگر داشتم، حضرت مرا حاجت روا کرد؛ اما به خود حضرت قسم، تا همین امروز حتی یک بار برای خودم چیزی از ایشان نخواسته‌ام. اصلاً شما نمی‌دانید، نمی‌فهمید که چه حالی دارد که آدم حضرت را فقط برای خود حضرت بخواد...» صدای حاجی باز فروکش می‌کند. من باز به فنجان چای زل می‌زنم که حالا حسایی از دهن افتاده است. از سرم می‌گذرد که چشم‌های حاج احمد شگوهی، مثل پاییزهای مشهد است، می‌آفتابی می‌شود و می‌باران می‌زند.

امامزاده‌های زیر گنبد خشتی

حسین رسول زاده

حرم مطهر امام رضا(ع) نزد ما ایرانی‌ها از حرمت و قدسات ویژه‌ای برخوردار است. این حرم مطهر، خاطره مشترک ایرانی‌ها در همه عصرها و نسل‌ها بوده و هست. خادمان و متولیان این حرم مطهر هم نزد زائران، از احترام ویژه‌ای برخوردار هستند، بویژه اگر از سادات باشند.

«سلطان غیاث الدین محمد» که امروز به عنوان «امامزاده محمد» شناخته می‌شود از سادات موسوی است که از متولیان حرم مطهر رضوی بوده‌اند. نسب امامزاده محمد، با واسطه به امام موسی الکاظم(ع) می‌رسد. پدران و پدر بزرگها و فرزندان و نواده‌های این خانواده در آن روزگار، عهده‌دار امور حرم مطهر بوده‌اند.

سلطان غیاث الدین محمد در سال ۸۳۲ هجری قمری از دنیا رفته است. مقبره امامزاده محمد که در نزدیکی حرم قرار دارد، در بافت کنونی مشهد، در ابتدای بولوار طبرسی، قرار گرفته است. بنای امام زاده محمد که به خاطر گنبد آجری‌اش، به «گنبد خشتی» مشهور است، نزدیک‌ترین امامزاده به حرم مطهر رضوی است. زائران حرم مطهر از زیارت که فارغ می‌شوند، سری هم به این امامزاده می‌زنند.

گنبد خشتی کجاست؟

حرم مطهر رضوی محل تقاطع چهار محور بافت مرکزی مشهد است؛ بست بالا خیابان (خیابان آیت‌الله شیرازی)، بست پایین خیابان (خیابان شهید نواب صفوی)، بولوار امام رضا(ع) در ضلع قبله در جنوب حرم مطهر و بولوار طبرسی در ضلع پشت قبله در شمال حرم مطهر. بنای امامزاده محمد در ابتدای بولوار طبرسی قرار دارد و ورودی‌اش که تا پیش از این در یک کوچه فرعی معروف به کوچه گنبد خشتی قرار داشت، حالا در حاشیه خیابان است.

بنای امامزاده محمد، متعلق به دوره تیموری است و بعد از حرم مطهر، قدیمی‌ترین بنا در بافت مرکزی مشهد است. بنای امامزاده، یک چهارطاقی است با یک ایوان ورودی. این بنا در دوره‌های مختلف بازسازی شده است، اما شکل بنای اصلی تغییری نکرده است. آخرین بازسازی این امامزاده سال ۱۳۸۰ به پایان رسید. در این بازسازی بخش‌های پیرامونی امامزاده به عنوان صحن و رواق، به بنا اضافه شد.

کتیبه‌های تاریخی امامزاده

گنبد بنای امامزاده محمد، مهم‌ترین وجه شناسه این امامزاده است آن قدر که مشهدی‌ها این امامزاده را به عنوان گنبد خشتی می‌شناسند. گنبد امامزاده یک گنبد آجری دو پوشه است، که ساقه‌های استوانه‌ای مانند هم دارد که گنبد روی آن قرار گرفته است. پوش زیر گنبد، سقف بقعه است. در روزگار قاجار، و در بازسازی حرم امامزاده، یک کتیبه کاشیکاری روی ساقه گنبد اضافه شد که حاوی سوره توحید بود. این کتیبه ناتمام، بعدها از دور گنبد برداشته شد و گنبد به وضعیت قدیم خود بازگشت. کتیبه‌های امامزاده محمد، جزو قدیمی‌ترین کتیبه‌ها در تاریخ مشهد به حساب می‌آید. این کتیبه‌ها در زیر قبه و در بالای اضلاع چهار طاقی بقعه قرار دارند. بخشی از این کتیبه‌ها در بازسازی بنای امامزاده در روزگار قاجار، با گچ و خاک پوشانده شده بودند اما در بازسازی نهایی، کتیبه‌ها به شکل اول خود بازگشتند.

در کتیبه زیر قبه، آیاتی از سوره مبارکه «واقعه» نوشته شده و در کتیبه‌های اضلاع، آیاتی از سوره «ملک». همه کتیبه‌های بنا، به خط ثلث است.

در بالای اضلاع چهارطاقی بقعه، جایی که سقف بنا، به قبه زیر گنبد می‌پیوندد، مقرنس‌های گچی قرار دارد که از قدیمی‌ترین نمونه‌های این شیوه مقرنس‌کاری است. در چهار گوشه اضلاع بنا هم مقرنس‌کاری‌های زیبایی دیده می‌شود. مقرنس‌های بقعه امامزاده محمد، کاشی رنگی ندارد و صرفاً گچی است. این مقرنس‌ها خوشبختانه در همه بازسازی‌ها، حفظ و نگهداری شده‌اند.

آشنایی با امامزاده حسین یکی از کهن‌ترین شاهزاده‌های ایران
زیارتگاهی در زمینه آبی لاجوردی

فاطمه عامل نیک

نقاشی «آوان قلعه‌نقل» معمار و خاورشناس فرانسوی از امامزاده حسین قزوین در سال ۱۳۳۰ شمسی

امامزاده را تشکیل می‌دهند. این زمینه لاجوردی میزبان نگاه شماس و از راه دیده، دلتان را به آسمان پیوند می‌زند. قدیمی‌ترین و زیباترین اثر مجموعه شاهزاده حسین، در چوبی منبت کاری شده آن است که در سال ۹۶۷ هجری به دستور شاه طهماسب ساخته و به این آستان هدیه شده است. اثر تاریخی دیگری که در این مجموعه قرار دارد، ضریح چوبی نفیسی است که متعلق به سال ۸۰۶ هجری است و اهل هنر، آن را ساخته شده با صنعت گره چینی مجوف می‌دانند. طبق کتیبه‌ای از کاشی معرق، این مجموعه در سال ۱۰۴۰ هجری به دستور زینب بیگم، دختر شاه طهماسب صفوی، بازسازی و صندوق چوبی نفیسی بر مزار آن نصب شده است. این کتیبه هم یکی از آثار تاریخی آستانه امامزاده است. آینه کاری امامزاده متعلق به دوران پهلوی هستند. این بنا در ۲۰ بهمن ۱۳۱۸ با شماره ثبت ۳۳۹ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

امروز، همچنان پررونق

آستانه شازده حسین امروز هم چون گذشته رونق خود را حفظ کرده است. آستانه امامزاده حسین دارای امکانات خدمات رفاهی و فرهنگی مانند آشپزخانه حضرتی، حجره‌های دور تا دور برای آسایش زائران، حسینیه مردانه و زنانه، سالن آمفی تئاتر مجهز به تمامی امکانات، فروشگاه محصولات فرهنگی و مذهبی، مرکز مشاوره و پایگاه بسیج است. در حال حاضر مراسم و آیین‌های مذهبی بسیاری در آن برگزار می‌شود که مراسم سیاهپوشی در آستانه ماه محرم یکی از معروف ترین آن‌هاست. این آستانه به لحاظ معماری همچنان مورد توجه گردشگران است. در سال‌های اخیر مجموعه شاهزاده حسین تعمیر اساسی شده و بناهایی را که به آن افزوده‌اند، از جمله آن‌ها بنای یادبودی است که به یاد محمدعلی رجبی، رئیس جمهور سابق ایران ساخته‌اند. این بازسازی‌ها پیوند مردمان معاصر را با این امامزاده مستحکم تر کرده است.

صورت دوازده ضلعی است و در چهار جانب آن چهار رواق بنا شده است. فضای داخل هم مانند بیرون پر از تزئینات گوناگون است. دیوارها با آینه کاری پوشیده شده‌اند و دور تادور فضای گنبدخانه را کتیبه‌ای به شکل نوار پوشانده است. این نوار به شکل یک کمر بند قرآنی است که سوره‌های مبارکه الانسان و جمعه در زمینه لاجوردی آن با خط ثلث گچبری شده است. ضریح سیمین مزار در میان بقعه قرار گرفته و صندوق منبت مرقد شریف در وسط آن قرار دارد. مزار امامزاده ۱۰ متر پایین‌تر از سطح حرم و متمایل به شرق حرم بوده و دور تا دور آن به صورت گچبری نام و تاریخ درگذشت فرزند امام رضا(علیه‌السلام) ذکر شده است.

بادکارهای تاریخی گرانبها

همه زائرانی که به آستانه شاهزاده حسین مشرف شده‌اند، همگی درباره چشمگیر بودن بنای امامزاده هم رای هستند. بنایی که بیشتر از هر چیز کاشی‌های هفت رنگ قاجاری در آن به چشم می‌آید. زمینه لاجوردی این کاشی‌ها رنگ غالب

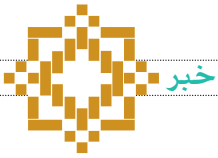
در منطقه مرکزی شهر قزوین در خیابانی به نام سلامگاه عمارتی چشم نواز قرار گرفته است که ساکنان محلی، آن را به نام آرامگاه «شازده حسین» می‌شناسند. گفته می‌شود، امامزاده شاهزاده حسین فرزند علی بن موسی الرضاعلیه(السلام) است که گفته شده است در سفر به مرو هنگام عبور از قزوین، در این شهر درگذشت و در همان جا به خاک سپرده شد. آستانه شاهزاده حسین در قزوین یکی از قدیمی‌ترین مزارهای موجود در ایران است که براساس اسناد تاریخی از قرن پنجم مورد توجه مردم قرار گرفته و قرن هاست که رونق خود را حفظ کرده و به میعادگاه دوستان اهل بیت(علیهم‌السلام) تبدیل شده است.

سفری در تاریخ

اگر از ورودی شمالی وارد امامزاده شوید، انگار سفری در تاریخ کرده و به عهد صفویه یا قاجاریه رفته اید. ورودی در قسمت شمالی به سبک دروازه‌های شهرها در این دوره تاریخی است. طاق‌نما و شش مناره سر در شمالی حتماً برای لحظاتی شما را در آستانه امامزاده متوقف می‌کنند. در این مکث کوتاه می‌توانید نگاهتان را با تماشای کاشی‌های زیبای سردر سیراب کنید. پس از ورود به صحن بنای هشت ضلعی سقاخانه و حوضی سنگ مرمر مقابلتان قرار دارد. این حوض میان سقاخانه و ایوان شمالی قرار گرفته است. رنگ آبی حوض نگاه شما را تا گنبد زیبایی آبی هدایت می‌کند، گنبدی که به سبک دوپوشه ساخته شده است. بنا که با نقشه شش ضلعی نامنظمی ساخته شده است در میانه صحن قرار گرفته است. پیرامون صحن حجره‌ها و چشمه طاق‌های متعددی قرار دارد که برای استراحت زائران در نظر گرفته شده است. ایوان شمالی بنا آینه کاری است. دو ورودی مردانه و زنانه شما را به کفشداری‌ها می‌رساند. ورودی کفشداری‌ها چوبی بوده و پنجره‌های آن نیز با ارس‌های رنگی پوشیده شده است. پس از ایوان وارد فضایی می‌شویم که هشتی ورودی به گنبدخانه به شمار می‌آید. شکل داخل حرم به

عکس‌ها: اعظم دادانی

خبر

پس از پایان مرمت‌ها حالا نوبت فعالیت‌های اساسی است

طرح توسعه حرم حضرت زینب (س) آماده اجرا

فاطمه لشکر نویسنده

پس از بازسازی کامل حرم مطهر حضرت زینب(س) و بازپیرایی این صحن و سرا از آثار حملات کور تکفیری‌ها، حالا طرح توسعه حرم مطهر حضرت زینب آماده اجرایی شدن است.

اقدام‌ها برای مرمت حرم حضرت زینب(س) که از آغاز درگیری‌ها در سوریه در جریان بوده، حالا به نتیجه رسیده است و طرح توسعه این حرم مطهر به مقام‌های سوری ارایه شده است. در حرم حضرت زینب(س) اثری از جنگ دیده نمی‌شود و وضعیت حرم و همچنین مصالحی جنب حرم بهتر از زمان آغاز جنگ در سوریه است. تملک زمین‌های اطراف حرم مطهر حضرت زینب(س) آغاز شده و اجرایی سازی طرح توسعه روند جدی تری پیدا کرده است.

طرح توسعه بعد از طرح بازسازی

مسئول ستاد بازسازی عتبات استان خوزستان که استانش به عنوان استان معین در امر بازسازی حرم حضرت زینب(س) انتخاب شده از اتمام بازسازی آسیب دیدگی‌های این حرم مطهر خبر می‌دهد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد موسوی، به دو سال کار بازسازی اشاره می‌کند و می‌گوید: مرمت و کاشیکاری نقاط آسیب دیده، سیاه زدایی گنبد مطهر، مرمت و طلاکاری خشت‌های آسیب دیده گنبد حرم مطهر، ایزوگام پشت بام حرم، کاشیکاری معرق گلدسته‌های حرم از جمله اقدام‌های صورت گرفته در این زمینه است.

بازسازی و نصب ۷۴ در بزرگ و کوچک حرم، تعمیر و رنگ آمیزی ۱۴۸ حافظ پنجره‌های حرم، تعمیر و رنگ آمیزی ۷۴ حافظ بالای درها، جداسازی و تعمیر محافظ درها، نصب ۴۰ متر پرده برای صلا، کاشیکاری ستون‌های حرم، نصب و تعمیر کاشی در درهای ورودی، مرمت نقاط آسیب دیده حرم از جمله کاشیکاری کفشاری حرم و... از اقدام‌های انجام شده در روند بازسازی حرم حضرت زینب(س) است. موسوی می‌گوید: با پایان بازسازی حرم مطهر، حالا طرح‌های توسعه‌ای حرم مطهر در دستور کار قرار گرفته است، ضمن اینکه محقق کردن صحن حضرت زینب(س) برنامه آینده ماست که امسال شروع می‌شود.

طرح جامع توسعه حرم

رئیس مرکز مزارات شیعی(امامزادگان) ستاد بازسازی عتبات عالیات با بیان اینکه مرحله دیگر بازسازی ستاد عتبات عالیات در زینبیه توسعه حرم و مناطق اطراف آن است، خاطر نشان کرد: طرح جامع توسعه حرم حضرت زینب(س) تهیه و به مسؤولان محلی تحویل شده و آماده تصویب از سوی مقامات سوری است. جمشید گودرزی با بیان اینکه ستاد بازسازی عتبات عالیات طی چند سال فعالیت در عراق، تجربیات زیادی در بازسازی و مرمت ابنیه تاریخی کسب کرده است، افزود: اکنون از این تجربه در سوریه و حرم مطهر حضرت زینب(س) استفاده می‌شود.

وی خاطر نشان کرد: قبل از آغاز فعالیت‌های ستاد بازسازی عتبات عالیات در محله زینبیه حرم مطهر حضرت زینب(س) نیمه تعطیل بود اما وجود و استقرار نیروهای بازسازی و فعالیت‌ها باعث بروز نشاط و شادی و رونق بازارهای دمشق شده است، ضمن اینکه تمامی این فعالیت‌ها باعث بالا رفتن امنیت در منطقه زینبیه شده است.

مدیر سابق صنعتی و هنری ستاد بازسازی عتبات عالیات کشور ابراز امیدواری می‌کند، تصویب و اجرایی سازی طرح جامع توسعه حرم مطهر حضرت زینب(س) بتواند منجر به استقرار بیشتر امنیت و گسترش اقدام‌های عمرانی شود.

گودرزی با بیان اینکه سفر زائران ایرانی به دمشق و زیارت حرم مطهر حضرت زینب بستگی به تصمیم مسؤولان سازمان حج و زیارت دارد، می‌گوید: امیدواریم این امر بزودی محقق شود.

زهرا چکته

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات در گفت و گو با قدس تشریح کرد

همه چیز درباره موبک‌های ایرانی

شهرهای کر بلا، نجف اشرف، سامرا، کاظمین، بلد(که مرقد مطهر امامزاده سید محمد(ع) در آن واقع است)، مسیب(که بقعه طفلان مسلم در آن وجود دارد) و نیز در طول مسیر پیاده روی زائران حسینی دایر است.

پلارک با بیان اینکه بخش اعظم موبک‌های مستقر برای زائران در طول مسیر پیاده‌روی کر بلا و نجف خواهد بود، افزود: امسال برای نخستین بار موبک‌هایی در شهرهای سامرا و کاظمین دایر می‌شود که آمادگی خدمت‌رسانی به ۱۵۰ هزار زائر را دارد.

موبکی در صحن فاطمه زهرا(س)

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات کشور همچنین با اشاره به اینکه مردم عراق با ظرفیت کامل در داخل عراق و مسیر نجف تا کر بلا بخوبی میزبانی زائران اربعین را بر عهده دارند، گفت: سال گذشته ۳۰ هزار نفر در صحن حضرت زهرا(س) واقع در جوار حرم مطهر امام علی(ع) اسکان داده شدند که امسال با توجه به آماده شدن بخش‌های بیشتر این

صحن ۷۰ هزار نفر در آن اسکان داده می‌شوند، به عبارتی موبکی ۷۰ هزار نفری در نجف خواهیم داشت.

وی ادامه داد: در کر بلا نیز مکان‌های بیشتری برای اسکان و تغذیه زائران در اختیار زائران قرار می‌گیرد که از جمله آن صحن عقیله بنی‌هاشم با ظرفیت ۳۰ هزار نفر است. وی در پاسخ به ظرفیت تعداد نفرات موبک‌ها بیان کرد: تعدادی از موبک‌ها تنها برای اسکان و تعدادی برای تغذیه اعلام آمادگی کرده‌اند که خدمات این موبک‌ها با هم ترکیب می‌شود. همچنین در مسیر نجف تا کر بلا نیز موبک‌های ۲۰۰ نفره تا ۱۰ هزار نفره برپا خواهد بود. رئیس کمیته مشارکت‌های مردمی، اسکان و تغذیه ستاد اربعین اظهار کرد: ملزوماتی همچون چادر، پتو، وسایل آشپزخانه و مواد غذایی نیز برای خدمات‌رسانی به زائران در موبک‌ها فرستاده می‌شود که امیدواریم این خدمات‌رسانی امسال نیز به نحوه مطلوبی به زائران انجام پذیرد.

محرم الحرام شروع و تا ۲۵ صفر ادامه دارد. وی گفت: خدمت‌رسانی در موبک‌ها تا چند روز پس از اربعین هم اجرا می‌شود و زائران حسینی می‌توانند در طول مسیر از این خدمات بهره بگیرند.

خدمت‌رسانی در خروجی مرزها

رئیس کمیته مشارکت‌های مردمی، اسکان و تغذیه ستاد اربعین همچنین از ایجاد موبک‌های بیشتر و پذیرایی از زائران پیاده‌روی اربعین در داخل کشور خبر داد و گفت: حدود ۱۵ درصد خدمات ستاد در مبادی خروجی مرزهای کشور انجام می‌گیرد.

پلارک افزود: بخشی از افزایش ظرفیت و اسکان زائران اربعین در داخل کشور در مسیرها و شهرهای جزایب، مهران و شلمچه صورت می‌گیرد. همچنین در شهر زاهدان برای استقبال از زائران پاکستانی و افغانستانی موبک‌هایی برای اسکان و تغذیه زائران ایجاد خواهد شد. وی خاطر نشان کرد: موبک‌های اربعین حسینی علاوه بر مبادی خروجی مرزهای کشور، در

این روزها که به شروع ماه صفر نزدیک می‌شویم، حال و هوای اربعین حسینی هم پر رنگ‌تر می‌شود؛ از زائرانی که مشغول انجام کارهای ویزا و گذرنامه هستند بگیرد تا عاشقانی که برای خدمت‌رسانی به زائران حسینی فعالیت می‌کنند. همه ساله در ایام اربعین حسینی، زائران و عاشقان حسینی در تمام مسیرهای منتهی به کر بلا، معنی به زائران حضرتش خدمت می‌کنند، اما این خدمت در مسیر ۹۰ کیلومتری نجف تا کر بلا جلوه بیشتری دارد.

میلیون‌ها عاشق حسین(ع) برای تجدید بیعت و پیمان و لبتیک به اربابشان امام حسین(ع) با پای پیاده به کر بلا می‌آیند. در این بین هزاران نفر از کشورهای مختلف، در کنار شهروندان عراق به بیش از ۲۰ میلیون زائر حسینی خدمت‌رسانی می‌کنند. طی سال‌های اخیر با تشکیل کمیته مشارکت‌های مردمی، اسکان و تغذیه زائران اربعین در کشور، فضایی فراهم شده است تا ایرانی‌ها بتوانند در خدمت‌رسانی به زائران اربعین حسینی مشارکت کنند.

خدمت‌رسانی

به ۷۰۰ هزار زائر

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات کشور در گفت و گوی اختصاصی با خبرنگار ما در این باره گفت: سال گذشته ۳۵۰ هزار نفر از زائران اربعین حسینی از خدمات موبک‌های ستاد مرکزی اربعین بهره گرفتند و در اربعین حسینی امسال آماده ارایه خدمات به ۷۰۰ هزار زائر هستیم.

حسن پلارک با بیان اینکه شرایط، تعداد، امکانات و... موبک‌های پیاده‌روی اربعین نسبت به سال گذشته از رشد قابل توجهی برخوردار است، عنوان کرد: پذیرایی و اسکان زائران به صورت شبانه‌روزی از جمله خدماتی است که در موبک‌های این ستاد به عموم زائران اربعین حسینی ارایه می‌شود.

به گفته این مقام مسؤول، فعالیت موبک‌های ایرانی به مدت یک ماه از ششم آبان ماه مصادف با ۲۵

در خدمت‌رسانی به زائران حسینی شریک باشیم!

رئیس کمیته مشارکت‌های مردمی ستاد مرکزی اربعین گفت: هیأت‌های مذهبی که علاقه‌مند به برپایی موبک در مراسم پیاده‌روی اربعین هستند، می‌توانند با مراجعه به دفاتر ستاد بازسازی عتبات عالیات در شهر تهران و سایر شهرستان‌ها درخواست خود را ارایه کنند. پلارک در پایان تصریح کرد: بر

اساس تصمیم ستاد مرکزی اربعین، مسؤلیت کمیته مشارکت‌های مردمی، اسکان و تغذیه زائران اربعین به عهده ستاد بازسازی عتبات عالیات گذاشته شده است، از این رو این ستاد شماره حساب ۱۰۴۰ بانک‌های ملی، ملت و پست بانک قابل پرداخت در سراسر کشور را به‌منظور جذب نذرها و کمک‌های مردمی برای برپایی کنگره عظیم اربعین اختصاص داده است. وی افزود: هموطنان عزیز همچنین علاوه بر مراجعه حضوری برای تحویل ارقام غیر نقدی خود برای موبک‌های اربعین حسینی، می‌توانند با شماره گیری کد *۷۸۰*۱۰۴۰# از طریق اپراتورهای همراه اول و ایرانسل، نذرهای خود را اهدا کرده و در فیض میزبانی از زائران اربعین حسینی مشارکت کنند. وی تأکید کرد: نذرهایی که این افراد از طریق این کد پرداخت می‌کنند، برای هزینه در موبک‌های اربعین حسینی صرف می‌شود و در پروژه‌های ستاد بازسازی عتبات عالیات هزینه نخواهد شد.

توزیع دعوتنامه‌های نخستین یادواره شهدای آستان قدس رضوی توسط مدیران ارشد این آستان

شما دعوتید به محفل شهیدان

اولین یادواره شهدای آستان قدس رضوی با هدف تجلیل از مقام شامخ شهیدان، فردا ششم آبان ماه در جوار بارگاه منور رضوی برگزار می‌شود. فرآیند شناسایی شهدای وابسته به آستان قدس رضوی از مدت‌ها قبل آغاز شده و پس از جمع‌بندی بانک‌های اطلاعاتی گوناگون، ۷۳ شهید در مجموعه‌های مختلف این نهاد شناسایی شده‌اند. به دستور تولیت آستان قدس رضوی جمعی از مسؤولان این آستان مقدس، به منظور توزیع دعوت‌نامه اولین یادواره شهدای آستان قدس رضوی، ضمن اهدای دسته‌های گل و هدایایی به رسم یادبود، از خانواده‌های شهدای آستان قدس رضوی دیدار و برای حضور در این یادواره دعوت کردند. این عکسها گوشه‌ای از این برنامه را نشان می‌دهد.

فاطمه عامل نیک

دلنویس

میهمانی ضعفا

پیش از آنکه صاحبخانه بیاید سروقتمان، دست بچه‌ها را گرفتیم و آمدمیم حرم. طیبه می‌خندد و می‌گوید: آفرین مهدی! آقا قربونش برم چیزی که زیاد داره حیاطه... ماشاءالله صحن‌ها به این بزرگی... حالا هم که شانه به شانه ام توی حرم نشسته، هنوز مبهوت صحن و سرای آقااست. می‌گوید: «خوش به حال آقا، چه خونه باصفایی داره. مهدی! آدم اینجا هرچی هم گیر و گرفته باشه، دلش باز میشه...» می‌خندم که «زیارتنامه ات را بخوان طیبه».

طیبه ساندویچ کوچکی را که آورده، می‌دهد دستم و می‌گوید: «این هم شام، نگویی زخم سلیقه نداشت و به فکر سور و سات گردش می‌مهمانی نبود». گازی به ساندویچ می‌زنم و می‌گویم: «دست بردار، آمده‌ایم سلامی به آقا بدهیم، بچه‌ها هم کمی برای خودشان صفا کنند» می‌گوید: «من هم همین را گفتم دیگر، آمده‌ایم میهمانی ضعفا».

کوچیکه، نخ آویزان از سر آستین را گرفته توی دستش و می‌کشد. طیبه آهسته می‌زند به شانه‌اش که «نکن بچه، آرام بگیر» می‌دانم حالا که توی حرم هستیم، حیا می‌کند، و گرنه ادامه می‌داد «مگه آزار داری» و رو به من می‌گفت: «غر نمی‌زنم‌ها، ولی همین به دست لباس آبرومند روداره» همان یک دست لباس آبرومندمان را پوشیده‌ایم و تنگ غروب جمعه آمده‌ایم حرم. بزرگه از صبح بهانه شهربازی را می‌گرفت، کوچیکه هم که مدام توی اتاق سه در چهار اجاره‌ای بالا و پایین می‌پرید. طیبه هم هر دو را می‌گرفت و می‌نشاند که آرام بگیرید، الان است که صاحبخانه بیاید سروقتمان... آخر سر هم خودش فکری شد که خب این بچه‌ها گناه دارند، بگردیم یک خانه حیاطدار اجاره کنیم...

اعظم سامانی

معرفی کتاب

همسفر با خورشید

نگاهی به کتاب رأس الحسین
سفرنامه کاروان اسرا از کر بلا تا شام

ماجرای خونین عاشورا داستان نامرکری است که بارها به روش‌های مختلف و از زاویه‌های متفاوت بازگو و بررسی شده است. همه ما این مصیبت عظیم را بارها با چشم‌های گریان خود مرور کرده‌ایم. شده است که این واقعه و گذشته و آینده‌اش را و آنچه بر خاندان اهل بیت رفته است، گاه از زبان آن بزرگواران و گاه از زاویه نگاه مورخان و راویان بازخوانی کرده‌ایم و هر بار با جلوه‌های تازه از این واقعه آشنا شده و به مطلب ناگفته‌ای پی برده‌ایم اما همراهی با سر مبارک امام حسین علیه السلام و شنیدن ماجراهای کر بلا

از زبان ایشان از کر بلا تا شام روایت متفاوتی است که در کتاب «رأس الحسین (ع)» به قلم حسین عبدالامیر النصاروی نگارش یافته است. این کتاب سفرنامه‌ای است که خوانندگان را با سر مطهر امام حسین (ع) و کاروان اسرا از کر بلا تا شام همراه می‌سازد و ضمن بیان رنج‌ها و مصیبت‌های اهل بیت امام، کرامت‌ها و معجزه‌هایی را که از سر مطهر امام حسین (ع) در این سفر مشاهده شده، بازگو می‌کند؛ همچنین به تلاش‌ها و افشاگری‌های امام زین العابدین (ع) و حضرت زینب (س) در ادامه قیام حسینی می‌پردازد. کتاب «رأس الحسین (ع)» با ترجمه «سید علی مرتضوی» برای چهارمین بار در سال ۱۳۹۵ توسط انتشارات آستان قدس رضوی در ۶۹ صفحه، قطع وزیری و شمارگان ۶ هزار و ۷۰۰ نسخه با قیمت ۴۰ هزار ریال به چاپ رسیده است.

